MONITOR

Na Rok Pański 1782.

Num: XC

Dnia 6. Listopada.

Jezli się chcesz dowiedzieć W Mść kto bogaty
Ja wkrotkośći odpowiem i bez alternaty
To iest: iż nie iest bogacz co posiada pola
Rozliczne Lecz ktoremu dosyc iedna rola,
Gdy chcesz bogactw Chrystusa miey słowa w pa-
mięci,
J do uciech wzaiemnych skromne ukroć chęci,

De Ovena

ANaxagoras pewnemu pytaiącemu się, ktoby był szczęśliwym odpowiadział: iż żaden z tych kto-

rych ty mniemasz bydz szczęśliwemi, ale ci oktorych ty sadzisz iż nędznemi są. Niezawisła albowiem natym szczęśliwość, ażeby naywiększe dostoyności posiadać, Prowinciami władać, maiąc napakowane swe szkatuły złotem, gdyż to wszystko czyni Człowieka niespokoynym, co czyni umartwienie, ktore to iest, wielka nieszczęśliwość.

Naywiększa szczęśliwość zawisła naty m aby mało posiadać, niczego nieżądać, co naiedno wychodzi kontentuiąc się swoim stanem.

Szczęście przeciwne zkądkolwiek pochodzi, iest że W Mść Pan otym uwiadomiony? strzedz się aby W Mści Pana nienabawiło trwogi iest że w mocy W Mści Pana? możesz kto przewidzieć złe i zkąd pochodzi zawsze wyrozumieć

mieć; a nieſpodziewaiąc ſię złego możeſz ktoigo ſię uſtrzedz. Jeżeli zaś W Mść Pan niechceſz mieć poruſzenia trafiaiącego ſię z tak nieſpodzianey odmiany, rownie bądz zawſze gotow na nieſzczęście, iako naywiękſzą pomyślność, abyś gdy ſię one kiedy przytrafi rowie mogł korzyſtać z nieſzczęśćia, iako z naywiękſzey pomyślnośći.

Z każdey rzeczy W Mść Pan pożyteczną obieray, bo choć w naygorſzym ſtanie zoſtaie: możeſz ią iednak W Mść Pan poprawić, i zanaywiękſzą ſądzić. Jednak iakokolwiek bądz, boiazń Pańſka wymaga, abyś ſię porzucił iego opatrznośći Boſkiey. Przed opatrzonśćią Boſką W Mść Pan rozpuſzczay żagle, a to co W Mśći Panu

nie przez siebie przydaie się, czczyi nie przypisuiąc sobie tego, bo tam Boska mądrość większą ma część, niżeli W Mść Pana staranie. Ow iest prawdziwie mądrym ktory złe znosić a dobre dobrze zażywać nauczył się. Pokorna powinna być dusza, iako iasna karta do odebrania tego, co ręka Boska chce iey udzielić. Nigdy sobie W Mść Pan nieszczęśliwośći nie zmyślay przed czasem, bo często ludzie nędznieyszemi się czynią, niż są w samey rzeczy, i boiazń nieszczęścia rownie ich trapi iak samo nie szczęście.

Ja w mniey pomyślnych życia tego skutkach, wnoszę oczy do Nieba, gdy nie pomaga ziemia: uciekam się do wyższey i większey istnośći, gdy mą ułomność zważam. Wszstkie przeciwnośći i bo-

le ſą miłe, bo nidy więkſzey pociechy Boſkiey i pomocy nie czuię, niż w naywiękſzey potrzebie: a że pod obroną Naywyżſzego ieſtem, barzo małą mam oſobie pieczą od Boga W Mść Pan innych niedomagay ſię dobrodzieyſtw, tylko powſzechnych, bo Bog przez ſwą nieſkączoną mądrość, lepiey wie co W Mśći Panu prtrzebne, niż W Mść ſam. Nieprzeſtawać naczym, ieſt wielka letkość myśli zacney; bo częſto w ſwey tak zatapiaią ſię nieſzczęśliwośći, iż o powinnych zapominaią ſrzodkach.

Niechciey W Mść Pan abyś uſiebie przechował troſkanie, gdyż przed W Mcią Panem ſą niezliczone. Nadzieia ieſt naylepſze lekarſtwo przeciw klęſkom, a Boſka wſzechmocność nayoczewiſtſzy ſrzodek do uſpokoienia umyſłu. Jezli

W

W Mść Pan nie iesteś tak szczęśliwy iak żądasz, dobrze iednak iest, iż nie iesteś tak nędzny, iak zasługuiesz: iezli W Mśći Panu niewiodą się rzeczy tak iak byś W Mść chciał, dobrzę ieszcze iest, iż nie są tak przykre, iakby być mogły. Jezli dobrze W Mść Pan zważysz, więcy dobrego poiołeś, niż uczynił, a więcy złego W Mść Pan zdziałałeś niżbyś z niosł.

Niemasz przyczyny dla czegoby W Mść Pan miał się obawiać śmierci, ktora iest ostatnią odmianą, w tylu życia przemianach dobrze znaioma, Jezliś żył pobożnie dość żyłeś: iak prędko na widowisko czyli teatrum weszła smierć, natychmiast iest koniec sceny: kto myśli w rzeczach znikomych zatapia, z gołą przykońcu utracił grę. Nic niemasz coby życia tego myśli nasycić

ſycić mogło, iak czekanie drugiego.

Ja ani przez iednę chwilę życ bym niechciał, gdybym niemyślał iż ieżcze raz mam życ. Zycie moie ieſt pełne nędzy, a mało mi dni zbywa. Szczśliwa nędza ktora ſię na weſelu kończy, ktore końca niema, ſzczęślwy koniec, ktory ſię na wieczność kończy.

Lecz ieżeli pomimo tego W Mść Pan żądaſz bydz bogatym podz za powieścią Chryſtuſa, a wnet nabędzieſz czego żądaſz. Ale wtym nabywaniu porzuć W Mść Pan ſwe nałogi, lecz wday ſię do zażywania tych ſzrzodków ktore WMści Pana za pomocą Boſką ſzczęśliwym uczynic mogą. Bogu ſłużyć i iego zachowywać przykazy, ieſt iedyna mądrość: a gdy świat będzie ſądzony, za naywiękſzą godność i naywiękſzą ſzczęśliwość poczytywać ſobie to będą.

Anaxagoras podługiey pielgrzymce wrociwszy się do domu, gdy znalasł Oyczyzne i maiątki swe opuszczone, gdyby to było rzecze nie zagineło iabym niebył zdrowy: iż go klęska do miłośći mądrośći przymusiła: gdyby zaś było w całośći, byłby wdomu został. Tak często pomyślne rzeczy są Człowiekowi ktore się zdaią być przeciwnemi: i co zawielką poczytuiemy szkodę, zyskiem iest naywiększym. Już W Mść Pan żyi, Bądz zdrow, pamiętay na niéśmiertelność i wieczne życie.

Reszta poprzedzaiących Monitorow.